

# Cor VAN DAMME

## Rolstoelgebruiker, maakte Europese roadtrip

Van Zweden naar Servië, van Roemenië naar Frankrijk. In zes weken tijd legde de 27-jarige Cor VAN DAMME aan het stuur van zijn bestelwagen duizenden kilometer af. In elk land ontmoette hij jongeren die net als hij een fysieke beperking hebben. De reis was een pleidooi voor een vrij en onafhankelijk leven voor ieder van hen, en een vrolijk 'dank je' voor wat in België al kan.

# 'Een beperking is geen geschenk, maar het leven is dat wel'

Jozefien VAN HUFFEL

De blauwe bestelwagen staat voor de buitendeur van de kamer van Cor VAN DAMME. Het voertuig draagt sporen van de reis: boodschappen in krijstift herinneren aan mensen in heel Europa. „De onderste zijn van kinderen”, lacht VAN DAMME. Zelf was hij acht toen bij hem, zijn broer en zus bekken-gordeldystrofie werd vastgesteld, een ziekte die spieren en later ook organen aantast. Vooral echter is hij een jongere zoals alle anderen. Een jongere die vooruit wil.

–Waar kwam het idee voor de projectreis 'Breaking boundaries' vandaan?

Ik werkte een tijd bij Onafhankelijk Leven, een organisatie die het opneemt voor mensen met een beperking. Ik heb aan die baan niets dan goede herinneringen en doe er nu nog vrijwilligerswerk, maar ik stoorde me wel aan het pessimisme in de sector. Ik hoorde veel mensen klagen. Binnen mijn job kon ik daar weinig aan doen, dus ik gaf de baan op, maar wilde op een andere manier een positief signaal geven.

Ik ben geen planner, ik ben veeleer impulsief. In drie maanden tijd verzamelde ik fondsen en zocht ik contact met jonge mensen overal in Europa. Eind augustus vertrok ik, samen met een goede vriend.

–Wat wilde u precies bereiken?

Ik wilde van anderen horen hoe het is om in hun land een beperking te hebben. In landen die minder ver staan dan België, vertelde ik over mogelijkheden om zelfstandig te leven. Een elektrische rolstoel kennen mensen overal, maar dat ik een auto bestuur, was voor de Polen bijvoorbeeld bijzonder. Hopelijk stimuleerde ik jongeren om zelf een volgende stap te doen.

–Welke landen bezochten jullie?

We deden eerst Scandinavië aan. Noorwegen heeft de meest uitgebreide regelingen voor gehandicapten. Misschien zelfs te uitgebreid. Mensen krijgen er bijvoorbeeld twee elektrische rolstoelen tegelijk terugbetaald, voor als er een stuk zou gaan. Velen hebben er ook een Persoonlijk Assistentiebudget (PAB) voor vierentwintig uur per dag. Ook als ze slapen of werken, zit er iemand bij hen. Dat leek me wat overdreven.

In andere landen is de toestand minder fraai. In Polen bijvoorbeeld bezochten we een instelling waar 150 jongeren woonden. Sommige van die gasten waren veel sterker dan ik, maar veel minder mobiel.



Cor Van Damme: „In Hongarije kunnen jongeren zoals ik enkel samen met hun ouders naar de les.” © Kristof Ghyselinck

Slowakije bleek vergelijkbaar met België, maar in Hongarije zijn PAB's zowat onbestaande. Er is ook weinig openbaar vervoer en een regeling voor de huisvesting van mensen met een beperking ontbreekt. De universiteiten doen er hun best op het

„Ik verhuis, maar vraag geen hulp van vrienden en familie. Ik nodig hen liever achteraf uit voor een glas”

vlak van toegankelijkheid, maar jongeren zoals ik kunnen enkel naar de les als hun ouders tijd hebben om mee te gaan. In Servië was de situatie echter het schrijnendst. Daar zitten mensen volledig geblokkeerd.

–Veranderde de reis u?

Ik ontdekte dat veel jonge mensen, eender waar, hun beperking helemaal geen *big deal*, geen onoverkomelijk probleem vinden. Mijn broer en zus hebben dezelfde ziekte als

ik. We merken ook dat onze omgeving minder makkelijk dan wijzelf voorbij onze beperking kijkt. We verwachten nochtans hetzelfde van het leven als andere jongeren. We willen geen uitkering, we willen een baan, een huis, een gezin. De ontmoeting met andere jongeren sterkte me in die overtuiging.

Binnenkort ga ik alleen wonen. Ik kan zelf geen dozen sleuren of muren schilderen, maar mijn familie en vrienden vraag ik niet snel om hulp. Ik regel het wel op een andere manier, bijvoorbeeld via het PAB van mijn broer. Ik nodig iedereen liever achteraf uit voor een glas. Al heb ik natuurlijk niets tegen mensen die elkaar helpen.

Onze ouders zijn van een andere generatie en zitten niet helemaal op dezelfde lijn als wij. Wel stimuleerden ze ons om te studeren en ons rijbewijs te halen. Maar ik woonde de voorbije twee jaar bij hen en ze vroegen me nooit wanneer ik iets voor mezelf zou zoeken. Dat zouden ze wel doen als ik geen beperking zou hebben.

–U ging met 'Breaking boundaries' in tegen geklaag. Doet u dat dan zelf nooit?

Natuurlijk is niet alles perfect. Een beperking is geen geschenk, maar het leven is

dat wel. Daarom ben ik dankbaar voor wat andere mensen met een beperking de voorbije decennia al realiseerden. Ik kijk ook zo naar de rest van de wereld. Vijftig jaar geleden vochten vrouwen voor stemrecht. Het zou toch erg zijn als we dat vergaten?

Een tijd geleden zond ik een brief naar de minister van Welzijn om hem te bedanken voor zijn werk. Hij moet wellicht naar veel saaie vergaderingen, maar maakt mijn leven daarmee meer de moeite waard. Ik denk dat dat besef hem meer zin geeft om door te zetten, dan wanneer er iemand schrijft om te klagen. Ik ben niet naïef: er is nog veel werk in de samenleving, op allerlei vlakken. Maar ik blijf wel optimist.

–Heeft u nog ideeën voor de gehandicapten-sector?

Ik volg nu de lerarenopleiding en geef les. Voorlopig wil ik namelijk even niet in de sector werken. Met mijn reis wilde ik wel een bijdrage leveren, omdat ik met mijn handicap nu eenmaal deel uitmaak van de sector. Ik wilde een nieuwe *goesting* creëren, want evolutie is belangrijk.

Info via [www.breakingboundaries.eu](http://www.breakingboundaries.eu).